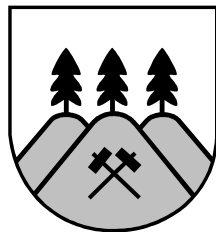

horizont

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝ MESAČNÍK OBCE RUDŇANY

ROČNÍK XX.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2013

NEPREDAJNÉ

14. FEBRUÁR

Svätý Valentín je sviatkom zamilovaných. U nás sa dostal do povedomia ľudí až neskôr a stotožnili sa s ním hlavne tie mladšie generácie. To však nemení nič na fakte, že láska je zázrakom života. Každý z nás sa s ňou stretol, možno v odlišných podobách, ale stretol. Je krásna, čarovná, nezabudnuteľná, ale niekedy aj zraňujúca a bolestná. Napriek tomu by bol život bez nej smutný a osamelý. Podaná ruka, vrúcne objatie, milé slová a láskavý pohľad majú zázračný účinok na každého z nás.

Svätý Valentín je patrónom zaľúbených, ktorí ešte len našli lásku, ale aj tých, ktorí ju už roky a desaťročia prežívajú so svojim partnerom alebo manželom. Zahŕňa v sebe aj lásku rodičovskú, lásku k priateľom, skrátka je patrónom všetkých, ktorí sa majú radi. Ak je láska medzi ľuďmi naozajstná, sviatok svätého Valentína by ju mal ešte umocňovať, znásobovať, pripomenúť jej čaro a neopakovateľnosť. Tam kde láska nie je, nepomôže žiadny sviatok zaľúbených.

Preto si moc lásky vážme aj v bežné, každodenné dni, nielen na svätého Valentína a nezabúdajme tým, ktorí si to zaslúžia povedať: *Lúbim Ťa, milujem Ťa, mám Ťa rád.*

*Nešlap milý po fialkách, zvädnú.
tolko kriku narobiť vieš, pre fialku jednu.
Čo keby aj jedna zvädla,
Koľko krajších je tu vedľa.
Vidíš milý, ako môžem veriť v šťastie naše,
pošliapeš ho, len čo zbadaš fialôčky krajšie.*

Aby sme nekončili tak pateticky, pri písaní som našla staré poznámky, ktoré som si zapisovala ešte v škole a tam sú rôzne definície lásky:

Lekár: Láska je choroba, pri ktorej obaja patria do postele.

Obchodník: Láska je obchod, do ktorého sa viac vloží, ako vyjde.

Inžinier: Láska je výroba, ktorá ide, alebo stojí.

Spevák: Láska je duo, pri ktorom ľahko vznikne trio.

Profesor: Láska je podstatné meno, skloňuje sa podľa vzoru žena, po prvom páde nasledujú ostatné veľmi rýchlo.

Ing. Mária Malecová

■ OZNAM

V súlade so zákonom NR SR č. 245/2008 Z.z. školský zákon a vyhlášky MŠ SR č. 306/2008 Z.z. v znení vyhlášky MŠ SR č. 308/2009 Z.z. vyhlasuje riaditeľka školy **zápis detí na školský rok 2013/2014 v termíne od 15.februára do 15. marca 2013.**

Zápis sa uskutoční v budove materskej školy Rudňany č. 89 na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa a potvrdenia o zdravotnej spôsobilosti dieťaťa navštevovať školské zariadenie, na ktorom bude zaznamenané aj absolvovanie povinného očkovania dieťaťa. Vzor tlačiva žiadosti si môžete v tomto termíne vyzdvihnúť aj materskej škole.

Nováková Zlatica, riaditeľka školy

INFORMÁTOR OcÚ

Uznesenia z 20. zasadnutia OcZ konaného dňa 23. 1. 2013

Uznesenie OcZ č. 5/2013

OcZ schvaľuje ukončenie nájomného vzťahu medzi Obcou Rudňany a p. Ing. Martinom Krempaským, PhD. v obecnom nájomnom byte s. č. 89/1 dohodou

Uznesenie OcZ č. 6/2013

OcZ berie na vedomie informáciu p. Mgr. Liptákovej o príprave na rekonštrukciu a možnosti využitia dotácie na rekonštrukciu bytov pri MŠ s. č. 89

Uznesenie OcZ č. 7/2013

OcZ žiada starostu obce o doplnenie podania Krajského súdu v Košiciach č. 5Sp/24/2012-20 vo veci preskúmania zákonnosti rozhodnutia

Uznesenie OcZ č. 8/2013

OcZ berie na vedomie informáciu z verejného obstarávania, ktorého predmetom bolo obstaranie nákladného motorového vozidla

Uznesenie OcZ č. 9/2013

OcZ berie na vedomie informáciu z vykonaného verejného obstarávania, ktorého predmetom bola revízia prevádzkových tlakových nádob stabilných, tesnostných tlakových skúšok a tlakových skúšok, ako aj oprava a odborné prehliadky v rámci zariadení Obce Rudňany

Uznesenie OcZ č. 10/2013

OcZ schvaľuje Zmluvu o dielo medzi Obcou Rudňany a Jozefom Džubákom TIP TOP na dobu určitú do 31.12.2013

Uznesenie OcZ č. 11/2013

OcZ schvaľuje Zmluvu č. M_7/2013 o poskytovaní služieb v oblasti IKT medzi Obcou Rudňany a IVeS, organizáciou pre informatiku verejnej správy, Čs. armády 20, Košice

Uznesenie OcZ č. 13/2013

OcZ schvaľuje Zmluvu č. 35/2013 o prístupení obcí Rudňany a Poráč k Školskému úradu Smižany

Uznesenie OcZ č. 14/2013

OcZ schvaľuje Dodatok č. 1/2013 k Zmluve č. 1/2011 o zabezpečení poskytovania sociálnych služieb zo dňa 01.04.2011 uzatvorenej na základe ustanovenia §8 ods. 8 Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení Zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v platnom znení medzi Obcou Rudňany a Spišskou katolíckou charitou, Jesenského 5, Spišská Nová Ves

Uznesenie OcZ č. 15/2013

OcZ vyslovuje nespokojnosť so stanoviskom Podtatranskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti a.s., v smere zásobovania obyvateľstva pitnou vodou a žiada starostu obce zabezpečiť stretnutie s vedením Podtatranskej vodárenskej spoločnosti a.s. Poprad za účelom ďalšieho jednania

Uznesenie OcZ č. 17/2013

OcZ schvaľuje za nového nájomníka do obecného nájomného bytu s. č. 359/26 p. Alenu Berkýovú od 01.02.2013

Uznesenie OcZ č. 18/2013

OcZ žiada starostu obce zabezpečiť skúšky spôsobilosti pracovníkovi obecného úradu v zmysle Zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Uznesenie OcZ č. 19/2013

OcZ žiada starostu obce vykonať prieskum na zmenu poskytovania auditorských služieb pre vykonanie účtovnej závierky za rok 2012 Obce Rudňany a rozpočtovej organizácie Základná škola Rudňany

Uznesenie OcZ č. 20/2013

OcZ berie na vedomie Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2012

Uznesenie OcZ č. 21/2013

OcZ berie na vedomie informáciu z vykonaného verejného obstarávania, ktorého predmetom bolo zabezpečenie stavebnej firmy na rekonštrukciu bytov pri MŠ s. č. 89, uspela firma Š&L stav, s.r.o. Smižany

Uznesenie OcZ č. 22/2013

OcZ berie na vedomie informáciu z obchodnej verejnej súťaže, ktorej predmetom bolo prenájom garáže o ploche 54m², ktorá sa nachádza v časti obce Stupy, uspela firma Dacel, s.r.o.

Uznesenie OcZ č. 23/2013

OcZ schvaľuje Nájomnú zmluvu na prenájom nebytových priestorov uzatvorenú medzi Obcou Rudňany a firmou Dacel, s.r.o., Rudňany 433

Uznesenie OcZ č. 24/2013

OcZ schvaľuje použitie finančných prostriedkov z rezervného fondu vo výške 23 800,38€ na financovanie rekonštrukcie druhej časti budovy MŠ s. č. 89 na byty

Uznesenie OcZ č. 25/2013

OcZ schvaľuje rozpočtové opatrenie č. 1/2013 v súlade s ods. 2 písmeno b) §14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov – použitie rezervného fondu do príjmových finančných operácií na položku 46 454001 vo výške 23 800,38€ a do výdavkovej časti rozpočtu na položku 11 46 0610 717002 vo výške 23 800,38€. Zároveň sa tým upravuje finančná časť programového rozpočtu obce pre rok 2013. Zmenou rozpočtu sa navýšia celkové príjmy a výdavky o 23 800,38€.

Uznesenie OcZ č. 26/2013

OcZ ukladá doplniť webovú stránku obce o informácie týkajúce sa činnosti hlavného kontrolóra obce a zverejniť Správu o kontrolnej činnosti za rok 2012

Uznesenie OcZ č. 27/2013

OcZ žiada starostu obce o odstránenie zistených nedostatkov zistených hlavným kontrolórom za rok 2012 a vyvodenie osobnej zodpovednosti za vzniknutý stav

■ Prečo študovať filozofiu vo vedomostnej spoločnosti

Filozofia ako taká môže byť pre mnohých z nás nezaujímavá, neaktuálna až priam nudná. Pre iných je tým najzaujímavejším predmetom v škole. Prečo sa jej venovať? Jednoduchá otázka, na ktorú môže byť viacero odpovedí. Sami si často neuvedomujeme, čo všetko nám filozofia dáva. Čo je na nej také fascinujúce, že sa jej ľudia venujú už niekoľko storočí.

Filozofia je niečo ako dejepis. Odkrýva nám morálku dávnych krajín, pomáha nám pochopiť rozhodnutia, ktoré viedli k zvratom v dejinách, vysvetľuje prečo ľudia konali tak, ako konali. Ak by neboli myšlienkové pochody filozofov zaznamenané na papieri, ako by sme mohli pochopiť starobylé národy? Filozofi ich ako učitelia alebo právnici veľmi ovplyvňovali. Nebyť nich, možno by nebola žiadna morálka, žiadna etika alebo rozvinuté náboženstvo. Okrem zmýšľania ľudí ovplyvnili aj iné aspekty života. Kto iný okrem filozofov by sa zamýšľal nad vznikom sveta? Kto iný, ak nie oni, by to riešil? Taktiež veda by nemusela byť na takej úrovni ako je v dnešnej

dobe. A my by sme možno neboli takí vzdelaní ako sme – veď základy logiky položili práve filozofi.

V dnešnej dobe sa však ľuďom nechce študovať knihy a hľadať výťažky v knižniciach. Sme už natoľko leniví, že keď niečo potrebujeme, nájdeme si na internete len potrebný výrok, citát alebo podobenstvo. Málokto si nájde a pozrie sa, čo viedlo daného filozofa k takému vyjadreniu. Všetky potrebné informácie sme si našli a tým to končí. Je to jednoduchšie, ale nie vždy najlepšie. Žijeme v modernej dobe, kedy nie je čas sa zastaviť a všimnúť si krásy sveta, či s úžasom pozeráť na hviezdy. Vlastníme najnovšie výdobytky vedy, ktoré nám majú pomáhať a neuberajú veľa nášho času, ale napriek tomu nestíhame rozvíjať nás. Odkladáme zaujímavú knihu bokom, lebo trávime veľa času v práci. Tak by to ale nemalo byť. Mali by sme sa snažiť rozšíriť si naše obzory a zaujímať sa o svet, nie len o to, či sme si pozreli našu emailovú schránku.

Filozofia v dnešnej dobe stráca svoje postavenie. Je odsúvaná na druhú koľaj, lebo si mnohí myslia, že im nič nedá. Napriek tomu je však považovaná za matku všetkých vied a myslím si, že to o niečom svedčí. Najvýstižnejšie to vyjadril Marcus Tullius Cicero, ktorý povedal: „Filozofia je vskutku liekom na dušu.“

Katarína Konečná, študentka gymnázia

KOTERBACHY OČAMI MÔJHO DETSTVA

III. časť

Do obdobia pred vojnou sme sa nestarali kto je akého náboženstva, národnosti, alebo odkiaľ prišiel. Žili sme svorne. Obsadenie bytov. Dole : Tomčákovci bezdetní - Maďari, kapelník závodnej hudby. Chodili sme k nemu súkromne na husle. Na husle so mnou chodil aj Alojz Mruk, neskôr učiteľ. Závodná hudba účinkovala pri všetkých kultúrnych podujatiach. Aj pri pohreboch, na Deň baníkov a pod. Ďalej bývali Adamcovci, asi 5 detí, prišli zo stredného Slovenska. Hovorili krásnou slovenčinou. Ďalej býval Čarný, mali Ilonku, Janyho a Mancu. Nikolajdes asi Gréci - mali dve deti, Anča a Tončo. Veľmi uzavretá rodina. Lajs Ukrajinec odišiel na Ukrajinu, jeho dospelá dcéra Róza ostala tu. Mali 5 detí. Potom my Melter Otto, boli sme 4 deti. Tri dievčatá a jeden chlapec. Nubertovci Slováci - babka, dedko dve dospelé dcéry. Jedna sa vydala za Čecha, mala s ním syna Jožka a dcéru Evičku. Celá rodina, okrem babky a Jožka vymrela na tuberkulózu. Babka s Jožkom sa odsťahovali do Popradu. Boli to veľmi dobrí ľudia a krásne moderné ženy. Hauswirtovci – Nemci , babka, dcéra Barbara a jej syn Feral. Boli povestní tým, že mali vždy veľa švábov a každé ráno ich vytriasali pre kury - hydinu. Novákovci mali chlapca a dievča. Ešte tam bývali Lézerovci, mali mentálne postihnuté väčšie dieťa Janyho. Boli Nemci, Jany chodil 8 rokov do prvej triedy. Odišli niekde. Hore nad Tomčákovcami bývali Kandráčovci, mali tri dievčatá. Mali najkrajšie vlasy, ktoré si viazali do vrkočov, krásne vedeli spievať, hovorili východniarskym nárečím, čiže ináč ako my Spišiaci. Všetky deti sme hovorili nárečím, ale v škole po slovensky. U nás doma s babkou nárečím, s mamou nárečím, ale otec nevedel nárečím. Doma sme hovorili aj po maďarsky.

Náš jazykovedec Ján Lazorík z Krivian hovorí, že každý by mal vedieť nárečie toho prostredia, v ktorom žije, citujem: „Nárečia sú pokladmi, studnicami, dokumentmi, svedectvami minulosti a ich

Procesia do Levoče, na sviatok Panny Márie. Farár Slodička a za ním vľavo jeho gazdiná

zaznávanie je hrubá nevzdelanosť“.

Ďalej bývali Paliderovci, Slováci z Liptova, hovorili liptovským nárečím. Pán Palider bol strojník na Pätoráckej šachte. Mali dvoch synov, Jána a Ruda, ktorí sa vyučili za obchodníkov. Višňovskí mali viac detí, Jožo bol môj spolužiak. Počas SNP jeho otec Poliak, išiel na slatinu do Poľska, vtedy sa potraviny hľadali kdekoľvek, ale nikdy sa nevrátil, ani do Poľska k príbuzným nedošiel. Lenikovci, odsťahovali sa do novej školy v Zimnom, boli školníci. Lipovskí a Hyžnajovci, tiež sa neskôr presťahovali do dreveného domku blízko novej školy na briežku pod lesom v Podbrezovej. Puškárová, naša stará mama po mame, bola Slovenka. Szabo Árpád, Maďar s manželkou, nevedeli po slovensky, boli bezdetní. Hore bývali ešte Bremecovci a Melter Ján, brat môjho otca, ktorý bol strojníkom na Pätoráckej šachte. Jeho manželka učila dievčatá za krajčírky. Mala malú dielničku, chodievala šiť aj paniam na požiadanie domov. Melter Ján v Koterbachoch od r.1922 býval na Pätoráckej kolónii. My sme sa na Pätorácke nastahovali v roku 1937. Môj otec prišiel do Koterbach v roku 1929, v tom čase bola svetová hospodárska kríza. Moje rodisko sú Koterbachy. Narodila som sa na Pätoráckej kolónii u starej mamy v roku 1931. Striedavo sme žili v Koterbachoch a v Krompachoch u starých rodičov. Otec v roku 1934 dostal trvalú prácu v Koterbachoch. Ako malá rodina sme dostali byt na Baniskách. Bratia Melterovci na tú dobu mali vysoké vzdelanie, ale robili, čo bolo možné. Melterovci - Jani báči, mali dve deti, Máriu - Babi a Jána - Pubiho. My sme sa nikdy o to nestarali, akého sme náboženstva alebo národnosti. Do kostola sme chodili aj sme sa hlásili ku katolíkom. Naša stará mama po mame bola veľmi nábožná. Chodila do Levoče na púť. Koterbachy boli veľmi religiózne.

My sme na púť nechodili. Naša druhá stará mama bola evanjelička. Sprievod na púť bol vždy veľký a išlo sa vždy pešo, až do Levoče, na odpust. Pri kaplnkách mali zástavky, modlili sa. Cestou sprievod spieval nábožné piesne a nahlas sa modlil. V Levoči na „Hure“ bola omša a požehnanie. Boli tam aj stánky, kde sa predávali sväté obrázky, ružence a rôzne náboženské predmety, ktoré boli posvätené. Stará mama nám vždy priniesla sväté obrázky a medailonky. Púť trvala aj 3 dni. Spali pod holým nebom.

Krajčírka dielňa pani Mici Melterovej na Pätoráckej kolónii, rok 1936.
Zprava Melterová, Čarná, Maričáková, Krempaská, Adamcová

Obyvatelia Pätoráckej kolónie, pohľad na ganek

Prv než sme prišli bývať na Pätoráckej, bývali sme na Baniskách. Tam sa narodil aj môj brat Otto v roku 1936, bolo to pod Poráčom.

Vrátim sa k popisu Koterbach. Od Pätoráckeho napravo do kopca viedol chodník na Ždiarik. Zdola bol drevený dvojdom s gangom - Putankovci, Hedviga bola moja spolužiačka. Bodzionovci, ženy chodili do roboty, mali tiež za domom kúsok políčka. V druhom drevenom domku bývali Kucinovci, trochu starší od nás. Mali za domom lúku, na ktorej sa odohrávali divadlá a to tak, že chlapci Kucinovci a môj bratranec Pubi vyrezali na vrátnach do stodoly okno, vzaďu bolo pódium a hrali bábkové divadlo. Sami si vymýšľali hry. My sme sedeli na lúke. Platilo sa dvadsať halierov, dosť veľa, potom bola tombola. V tombole boli všelijaké ručne vyrobené vecičky. Veľmi nás to bavilo a aspoň trikrát do roka v lete bolo divadlo u Kucinoch. V susedstve nad chodníkom bola murovaná podlhovastá budova - matričný úrad, archív a notárov byt. Keď sa sťahoval matričný úrad, asi v roku 1940, do novostavby, vyhodili z pivnice veľké staré knižky, zatuchnuté, písané po maďarsky a my deti sme ich rozvláčali a hrali sa s nimi. Potom skončili ako papier na podpalovanie pri pečení chleba v blízkom pekárniku pod medzou. Ležali pod strieškou na pekárniku, aby papier bol suchý. Starý archív tak zobral skazu z nevedomosti, škoda. Vedľa kníh vždy boli šejty dreva, na ktorých boli mená a dátum, kto kedy bude piecť chlieb. Hore chodníkom vpravo na briežku bol pekne oplotený evanjelický cintorín s bohatými pomníkmi. Za Ždiarikom boli drevené domce, naľavo cetka Katka Cvenegrošová za lutňami mala veľkú lúku, kde sme chodili zbierať štavu na zós - omáčku. Keď nás chytila, s pokrívou nás vyšibala po nohách, lebo sme pošliapali trávu. Mala krásny domček, chodili sme ku nej občas pre mlieko, mala kravičku. Moja mama jej na oplátku niečo ušila. Do jej domu sa vchádzalo cez ganek, v pitvore bola hlinená podlaha, otvorený oheň – ohnisko vo výške pásu, na ohnisku trojnožka. Dvoma schodíkmi sa vošlo do izby, v ktorej bola drevená dlážka a domáce koberce, stôl, okolo stien drevené lavice a na stenách sväté obrázky. Malé oblôčky a v nich kvietky.

Volali sme ju cetka Katka. Oslovenie cetka sa používalo bežne, lebo sme hovorili nárečím. Oslovenie cetka bolo bližšie a priateľské, srdečné. Pani, bolo cudzie, síce úctivé, ale s odstupom.

Na Ždiariku bývali Krajňakovci a Košíkovci, Fero bol môj spolužiak. Povyše boli rúbaniská po oboch stranách až k lesu, kde bola hájovňa. Horárom bol Sedmak. Chodili sme zbierať lesné plody do rúbanísk, bolo tam veľa jahôd, niekedy sme nazberali aj za vedro. Museli sme mať lístok od horára. Kto nemal lístok, za ktorý bol určitý poplatok, tak horár mu nemilosrdne vysypal ovocie. Mnohí s plačom išli domov. Za lesom boli už porácke lúky.

Pod kolóniou bola murovaná budova nemocnica - špitál. Malá budova, kde ordinoval Dr. Linhart, neskôr Grekov. Ale hlavnou osobou bola pani Ulbrichtová, neviem prečo sme ju volali pani kranfoterka, keď bola žena. Bola veľmi zdatná. Mnohokrát zastúpila aj lekára. Bola sestra aj kuchárka. Mala dvoch synov, bola bez muža. Mladý sa volal Tóno. Kranfoterka samozrejme mala byť v špitáli. V špitáli bola ordinácia a miestnosť s dvoma lôžkami, keď mal niekto veľkú horúčku, alebo po banskom úraze, keď potreboval hospitalizáciu, ostal tam a pani kranfoterka sa starala o neho, aj mu varila a lekár prišiel na vizitu. Lekári chodili v tom čase vždy pešo, nemali auto. V suteréne pod nemocnicou bol zvonku vchod do truparne - márnice. Keď niekto v bani utrpel smrteľný úraz dali ho do márnice. Vtedy ako deti sme sa veľmi báli a bolo to asi 50 metrov od nášho bývania pod halňou. Keď mal niekto infekčnú chorobu prišiel lekár na dvere prilепil červenú cedulu. S tými susedmi až do odlepenia cedule sme sa nestýkali. Pri nemocnici býval v malom dome hutman Rozložník, Maďar, boli bezdetní. Mali veľkú ovocnú záhradu. Mali vysoký plot okolo domu a záhrady. Keď spadlo jablčko zo stromu za plot, nikto si ho nemohol zobrať. Musel ho hodiť za plot, alebo nechať. Boli veľmi lakomí. Baníci nemali ani kúska zeme, neskôr sme niektorí dostali pridelený kus zeme, spomínané dve hriadky. Rozložník odišiel do Rožňavy alebo na Bint. Po ňom tam bývala Nemka Slezáková a po jej odchode po fronte úradník Urvöldi. Oproti domu hutmanov stála väčšia poschodová budova, bývalá škola. Neskôr krám - ubytovňa pre cezpoľných baníkov. Tam bývali baníci, aj si sami mohli v kuchynke variť. Blízko stála murovaná budova - šmykňa, kde opravovali banské vozíky a robili kováčske práce. Poza komplex Pátoráckej šachty bol tiež chodník na Ždiarik. V tomto mieste bola veľká strmá halňa, hore už zarastená lesom, bol to starý veľký násyp hlušiny. Dole bol vchod do štólne Svätý Duch , ale len pár metrov, lebo tam bol zával. Hovorievalo sa, že tam straší, že padajú kamene a že tam priváľalo hutmana Košaniho, asi aby sme tam neskúšali ísť, keď sme sa hrávali na skrývačky. Oproti šmykni bola hasičská zbrojnica. Ďalej hore po hlavnej ceste vľavo vysoko na briežku boli dva domy, ku ktorým sa išlo chodníčkom. Bývali tam Mihokovci a Miškal Klein – nemec, bol chorý nosil hlavu nabok, vtedy sa to neliečilo. Pod cestou bola halňa a dole stará už nevyužívaná koľaj so starými banskými vagónikmi, na ktorých sme sa vozili. Jedna vetva koľají viedla k Ticovcom a druhá rovno dole do dielne – šmykne. Tam trať končila. Po ceste ďalej za zatáčkou naľavo bol parádny murovaný dom s ohradenou ovocnou záhradou kde bývali Ticovci, pán Tic bol veliteľ četníckej stanice. Boli Česi a za Slovenského štátu museli odísť. Pri nich boli lúky a les kde sme chodili cez kopec na Chrasť a do Hrušova na košiar, na žinčicu a syr. Po ceste napravo v svahu boli drevené domky, Lipovskí a ešte niekto. Ďalej cestou hore bol okolo cesty les a na čistinke na kopci vľavo bola krčma Golitkových. Medzi manželmi Golitkovými bol veľký vekový rozdiel. V krčme u Golitkových sa hrávali vždy karty, stretávali sa tam všetci koterbašskí kartári. Mali aj roľičky a statok. Povyše krčmy sa točila cesta prudko doľava a potom doprava, napravo boli široké, vysoké schody, ktorých šlapaje boli z travertínu. Na konci schodov bol postavený kríž. Pri krížoch a kapličkách sa vždy bolo treba prežehnať. Môj starší spolužiak z vysokej školy Števo Hanuštin z Poráča – poet, napísal zbierku poviedok - Vysokí schody v ukrajinskom jazyku. Napravo na malej rovinke bola Jozefka, bolo tam niekoľko domov a zbytky po ortuťovni - staré neužívané budovy. Tu sa ťažila v minulosti ruda pre ortuťovňu, ktorá bola okolo roku 1885 najväčším výrobcom ortute v Európe. V roku 1929 ortuťovňu prestahovali na Zabijanec. Na Jozefke bývali Syrkovci, pán Syrko utrpel v bani smrteľný úraz. Pri faraní spadol na neho ťadový cencúľ, prerazil mu hlavu. Vtedy sa do bane nenosili prilby. Po hlavnej ceste povyš veľkých schodov vpravo boli otvorené staré, vysoké šuty - sypy. Nad nimi bol Čierny les. Na rovine, veľkom otvorenom priestranstve poráčskych lúk, stáli dva drevené domce a pekárnik. Volali sme to Baniská.

(Pokračovanie v budúcom čísle)

810420 Spišská Nová Ves - Markušovce - Matejovce n/H - Rudňany - Poráč

opačný smer

Km		Trč	eurobus, a.s.		72	74	76	24	78	80	20	54	2	42	82	12	84	16	34	86	44	88	90	92	50
					⑥	✖+	✖	...	28	✖	...	...	...	...	✖⑥	...	750	...	...	1000	...	✖	⑦	⑥+	...
0	0 26	od	Poráč,Obú.....		445	445	505	...	555	630	...	...	...	...	700	...	750	...	...	1000	...	✖	⑦	⑥+	...
0	0 25		Poráč,Šachta		446	446	508	...	556	631	...	...	...	...	702	...	752	...	...	1002	...	1102	1100	1200	✖⑩
4	4 24		Rudňany,5.Pr II.....		450	450	513	✖⑩	602	635	✖⑩	...	...	700	710	✖	800	✖	...	1010	...	1110	1110	1210	1225
6	6 23		Rudňany,Zapálenica		455	455	515	555	605	640	640	...	...	705	712	755	802	900	...	1012	...	1112	1112	1213	1227
6	6 22		Rudňany,baňa Západ		457	457	516	557	607	641	643	...	...	707	713	757	803	901	...	1014	...	1113	1113	1214	1229
6	6 21		Rudňany,kult.dom.....		500	500	520	600	610	643	645	...	...	710	715	759	805	903	...	1015	...	1115	1115	1215	1230
6	6 20		Rudňany,Rochusta		502	502	601	611	611	645	648	...	...	711	718	800	808	905	...	1017	...	1118	1118	1217	1231
6	6 19		Rudňany,garáž ZB		503	503	523	605	615	647	649	...	...	712	719	803	809	907	...	1020	...	1119	1119	1218	1232
11	11 18		Markušovce,Oľšo,rázc.....		505	505	525	606	616	650	650	...	...	713	720	808	810	910	...	1023	...	1120	1120	1220	1233
12	12 17		Markušovce,Oľšo,NPZ.....									...	✖⑩74	...	...				...	...	...	...			
13	13 16		Markušovce,Oľšo,rázc.....									...	✖⑩74	...	...				...	...	...	...			
16	16 15		Matejovce.....									...	705	...	...				...	...	...	...			
19	19 11 14		Markušovce,Oľšo,rázc.....									✖⑩	710	715	...	721	809	811	912	1020	1024	1120	1121	1221	1235
20	20 12 13		Markušovce,podlaží		507	510	527	607	617	651	651	710	714	715	...	724	810	814	915	1023	1025	1123	1124	1224	1237
20	20 12 12		Markušovce,nák.sír.....		509	511	528	608	618	653	654	712	715	717	...	725	812	815	916	1024	1027	1124	1125	1225	1240
20	20 12 11		Markušovce,Obú.....		510	512	529	609	619	655	655	715	718	720	...	728	813	818	917	1025	1029	1125	1128	1227	1242
20	20 12 10		Markušovce,č.d.8.....		512	515	530	610	620	657	658	717	720	722	...	730	820	920	1028	1033	1128	1130	1130	1230	1245
23	23 15 9		Lieskovany,rázc.....		515	520	533	615	623	700	700	720	723	725	...										
23	23 8		Lieskovany,Obú.....										725	...	...										
23	23 15 7		Lieskovany,rázc.....										727	...	...										
25	25 6		SN,Embraco		520		540							...	...										
30	30 21 5		SN,nem.rázc.....		525	525	545	620	630	705	705			730	...	740	818	830	925	1033	1038	1135	1140	1235	1250
	4		SN,Sil,Východ.....									725	735	...	...										
30	30 21 3		SN,Štefánikovo nám.....		528	528	548	623	633	708	708			733	...	742	819	832	926	1034	1042	1138	1142	1240	1253
	2	↓	SN,Dom kultúry.....									728	740	...	...										
30	30 21 1	pr	Spišská Nová Ves,AS.....		530	530	550	625	635	710	710	730	745	745	...	745	820	835	930	1038	1045	1140	1145	1245	1255

810420

⑥- premáva v sobotu

⑥- premáva v sobotu, nedeľu a štátom uznaných sviatkoch

⑥- premáva v sobotu, nedeľu a štátom uznaných sviatkoch

✖- premáva v pracovné dni

✖- premáva v pracovné dni, nedeľu a štátom uznaných sviatkov

⑩- nepremáva 27.12-7.1.12, 18.2-22.2, 28.3-2.4, 1.7-30.8, 30.10-1.11,

⑩- nepremáva 10.12-21.12, 8.1-31.1, 4.2-15.2, 25.2-27.3, 3.4-28.6, 2.9-29.10, 4.11-13.12,

28- nepremáva 24.12, 25.12 a 31.3.

⑩- premáva od 1.7. do 31.8.

⑩- predpisuje pre žiakov

810420 Spišská Nová Ves - Markušovce - Matejovce n/H - Rudňany - Poráč

opačný smer pokračovanie

km	Trč	eurobus, a.s.	94	96	98	22	48	100	28	10	102	6	56	104	106	108	40	30	110	112	114	116
0	0 26	od Poráč,Obú.....	1215	1300	1300	...	...	1400	...	...	1520	...	...	1615	1645	1700	...	...	1830	2010	2100	2100
0	0 25	Poráč,Šachta.....	1217	1303	1303	*10	...	1401	...	...	1523	...	...	1617	1648	1702	...	...	1832	2012	2102	2102
4	4 24	Rudňany,5 RP II.....	1225	1308	1308	1330	...	1406	*10	*10	1525	*10	...	1620	1650	1705	*1	*1	1840	2018	2110	2110
6	6 23	Rudňany,Zápalenica.....	1228	1310	1310	1332	...	1410	1430	1455	1530	1550	1615	1623	1655	1708	1740	...	1840	2020	2112	2112
6	6 22	Rudňany,baňa Západ.....	1229	1311	1311	1334	...	1412	1431	1457	1531	1551	1616	1625	1656	1710	1741	...	1841	2021	2113	2113
6	6 21	Rudňany,kult.dom.....	1230	1315	1315	1335	...	1415	1432	1500	1535	1552	1617	1630	1700	1715	1745	...	1843	2023	2115	2115
6	6 20	Rudňany,Rochuska.....	1232	1317	1317	1336	...	1416	1433	1502	1536	1553	1618	1633	1701	1718	1747	...	1845	2024	2116	2116
6	6 19	Rudňany,garáže ŽB.....	1233	1318	1318	1337	...	1417	1434	1505	1537	1554	1619	1635	1702	1720	1750	...	1847	2025	2118	2118
11	11 18	Markušovce,Oľšo,ráz.....	1235	1320	1320	1338	...	1419	1435	1506	1538	1555	1620	1638	1703	1723	1752	...	1848	2027	2120	2120
12	17	Markušovce,Oľšo,NPZ.....				...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
13	11 16	Markušovce,Oľšo,ráz.....				*10	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
16	15	Matejovce.....				1415	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
19	11 14	Markušovce,Oľšo,ráz.....				1421	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
20	12 13	Markušovce,podjazd.....	1236	1322	1322	1340	...	1422	1436	1508	1539	1556	1621	1640	1704	1725	1754	...	1850	2028	2124	2124
20	12 12	Markušovce,nák.str. *.....	1239	1324	1324	1342	1423	...	1423	1437	1510	1540	1557	1622	1643	1705	1728	1755	...	1852	2029	2125
20	12 11	Markušovce,Obú.....	1240	1325	1325	1345	1425	...	1425	1439	1512	1541	1559	...	1645	1706	1730	1757	...	1854	2030	2126
20	12 10	Markušovce,č.d.8.....	1242	1326	1326	1347	1427	...	1427	1441	1514	1542	1601	...	1647	1707	1732	1759	...	1855	2032	2127
23	15 9	Lieskovany,ráz.....	1245	1329	1329	1350	1430	...	1431	1443	1518	1545	1603	...	1650	1710	1735	1800	...	1858	2035	2130
23	8	Lieskovany,Obú.....				...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
23	15 7	Lieskovany,ráz.....				...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
25	6	SN,Embraco.....				1335	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
30	21 5	SN,nem.ráz.....	1250	1334	1334	1355	1435	...	1436	1447	1522	1550	1607	...	1654	1715	1740	1804	...	1900	2040	2135
	4	SN,Sidl.Východ.....				...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
30	21 3	SN,Štefánikovo nám.....	1255	1337	1343	1358	1438	...	1440	1449	1523	1555	1609	...	1657	1720	1743	1806	...	1902	2045	2137
	2	SN,Dom kultúry.....				...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
30	21 1	pr Spišská Nová Ves,AS *.....	1300	1340	1345	1400	1440	...	1445	1450	1525	1600	1610	...	1700	1725	1745	1810	...	1905	2050	2140

10- neprenáva 27.12-7.1.,12., 18.2-22.2., 28.3-24., 1.7-30.8., 30.10-1.11.

11- neprenáva 10.12-21.12., 8.1-31.1., 4.2-15.2., 25.2-27.3., 3.4-28.6., 2.9-29.10., 4.11-13.12.

12- neprenáva 24.12., 25.12. a 31.3.

13- prenáva od 1.7. do 31.8.

14- prednostne pre žiakov

6- prenáva v sobotu

6- prenáva v sobotu

6- prenáva v sobotu, nedeľu a v štátom uznaných sviatkoch

*- prenáva v pracovné dni

*- prenáva v pracovné dni, nedeľu a štátom uznaný sviatok

■ Z redakčnej pošty

Vydarený 16. ročník

Koniec roka v Rudňanoch je neodmysliteľne spojený so silvestrovským turnajom v malom futbale. Veľmi dobré pripravené mini ihriská, rozhodcovia, 12 mužstiev, 94 hráčov, pekná divácka kulisa a výborná kapustnica vytvorili veľmi dobré podujatie, kde sa stretla mladšia i staršia generácia nielen z našej obce. Mužstvá medzi sebou súperili vo dvoch skupinách a podľa umiestnenia sa stretli v zápasoch o 5-6 miesto, 4-3 a samozrejme turnaj vyvrcholil finálovým zápasom, v ktorom sa z ví-

ťazstva tešili mužstvo Pionierov, ktoré tvorili hráči rudnianskeho A -mužstva. Na druhom mieste sa umiestnil Čajka team a v súboji o bronz boli úspešnejší mužstvo Vlčkov. Tak ako býva zvykom po turnaji boli rozdane ceny o najlepšieho brankára, kde suverénne zvíťazil p. Štefan Zvara st., ktorý ukázal mladým chlapcom, že nie vek, ale srdce športovca je základom úspechu. Najlepším hráčom sa stal Lukáš Pižem a talentom turnaja bol vyhlásený František Jarábek. Títo mladí chlapci sú veľkým príslubom do budúcnosti pre náš futbal. Cenu o najlepšieho strelca si rozdelili dvaja hráči, a to Pionier E. Ruman a M. Kočík ml. z mužstva Vlčkov.

Dovoľte, aby som poďakoval poslancom ObZ za schválenie finančných prostriedkov a zároveň poďakovanie patrí p. Prokopičovi- PREŠPORT, p. L. Gabrišovi, p. JUDr. Chroustovi a p. Nogovi za poskytnutie sponzorských darov.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým za pomoc pri organizácii, členom OŠK, p. V. Bujňákovi za skvelú kapustnicu a hlavne starostovi obce p. M. Blišťanovi za veľkú pomoc pri realizácii a sponzorstve tohto podujatia. Som veľmi rád, že z roka na rok je o túto akciu väčší záujem a tešíme

sa na ďalší ročník kvalitného podujatia.

*Rastislav Neuirth, štatutár OŠK
predseda komisie pre kultúru, šport a školstvo*

■ Bezpečná cesta do školy

Dňa 23.01.2013, v priestoroch Spojenej školy, uskutočnila sa interaktívna beseda žiakov 7.A., 8.A., 8.B., triedy SZŠ s náčelníčkou Ing. D. Milaniakovou a príslušníkmi ObP v Rudňanoch a psychologičkou SŠ na tému: Bezpečná cesta do školy, zodpovedné správanie pri kalambitných situáciách a aktivitách v zime, (sánkvanie, guľovanie).

Beseda bola obsahovo orientovaná na prevenciu a ochranu zdravia žiakov SŠ pri ceste do školy, pri zimných hrových aktivitách. Národným a interaktívnym spôsobom vysvetlili príslušníci ObP deťom, ako sa správať v cestnej doprave ako chodci, využívanie správnej strany cesty, používanie chodníkov a upozornili na nebezpečenstvo klzania sa na cestách, hádzanie snehových guľí a kusov ľadu do áut a autobusov, šmýkania sa na igelte.

Veľmi prístupným spôsobom vysvetlili bezpečné správanie sa v kalambitných situáciách, ochranu mladších súrodencov pri ceste zo školy, upozornili na označenie reflexnými prúžkami, ktoré najaktívnejším deťom darovali.

Súbežne vedenie SŠ, pedagogickí a odborní zamestnanci upozorňujú rodičov na bezpečné správanie ich detí na cestách, osobitne u detí so sluchovým postihom, ktoré by mali nosiť reflexné vestičky alebo minimálne reflexné prúžky.

Beseda s príslušníkmi bola pre deti zaujímavá aj preto, že príslušníci ObP sa pravidelne zúčastňujú na besedách pre žiakov SŠ, upozorňujú ich aj priamo pri ceste do školy na správnu a bezpečnú chôdzu, zodpovedné správanie, a že sa to v poslednom čase zlepšuje, je viditeľné pri každodennej dochádzke, správnom prechádzaní cez vyznačené pruhy, čakani na vstup do školy.

Pracovníci SŠ v Rudňanoch ďakujú príslušníkom ObP za ich nezištnú a obetavú spoluprácu a želia veľa energie a motivácie pri ich tak potrebnej pracovnej činnosti.

*Mgr. Aurélia Baraková
odb. zamestnanec Spojenej školy*

■ Návšteva v divadle

Dňa 23.1.2013 deti MŠ Rudňany č. 89 spolu s p. učiteľkami navštívili Divadlo v Spišskej Novej Vsi, aby si pozreli divadelné predstavenie BURATÍNO.

Deti očarila historická budova divadla, krásna divadelná scéna, herecké výkony hercov rozprávkových postáv a zvlášť vnútorné prostredie divadla, pretože mnoho z detí navštívilo Spišsko - novoveské divadlo prvýkrát.

Základná myšlienka rozprávky deti morálne poučila o tom, že dobro víťazí nad zlom a že vzájomná pomoc a úcta k priateľom je i v bežnom živote prvoradá. Túto spoločensko – kultúrnu aktivitu zorganizovala a dopravu zabezpečila p. uč. A. Neuvirthová. Obohatila tak deti o nový zážitok z krásneho divadla v Spišskej Novej Vsi.

Deti a kolektív MŠ Rudňany- I. Rabinská

■ Policačné okienko

V štvrtom štvrtroku /október, november, december/ minulého roka príslušníci Obcej polície riešili 98 priestupkov v Blokovom konaní.

Najväčšiu skupinu tvoria porušenia VZN č.2/2005, §7 odst. 1 písm.a), ktoré hovorí o tom, že priestupku sa dopustí držiteľ psa, ak neprihlási psa do evidencie. Kontrolou 22.10.2012 v osade Zabíjanec, Rochus a následne 23.10.2012 v osade Pátoraká, SRPII bolo príslušníkmi ObP zistených 62 takýchto porušení. Pri tomto VZN boli riešené v obci v danom období ďalšie dva priestupky za voľný pohyb psa, t.j. §7 odst.2 písm. e).

Ďalšie skupiny priestupkov: / uvedené v grafe/ – 8 priestupkov proti majetku - krádeže, z toho 1 priestupok bol kvalifikovaný ako uloženie veci, kde sa nepodarilo v určenej lehote zistiť skutočnosti svedčiace o tom, že priestupok spáchala konkrétna osoba

– 6 priestupkov proti majetku – poškodenia cudzej veci,

– 7 priestupkov proti verejnému poriadku – z toho 5 priestupkov neuposlušnosti výzvy verejného činiteľa pri výkone jeho právomoci, 2 priestupky porušenia nočného pokoja

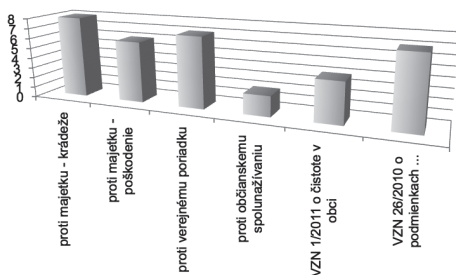
– 2 priestupky proti občianskemu spolunažívaniu

– 4 priestupky porušenia VZN č.1/2011 o čistote v obci

– 7 priestupkov porušenia VZN č.26/2010 o pod-

mienkach predaja, podávania a používania alkoholických nápojov na území obce Rudňany

počet priestupkov

Krádež drevnej hmoty

Dňa 14.12.2012 v čase 10,40 boli príslušníkmi ObP nad osadou Rochus – Zabíjanec zistené 3 porušenia §50 odst.1 Zákona 372/1990 Zb., kde v dvoch prípadoch bola privolaná hliadka OOPZ Markušovce pre podozrenie zo spáchania trestného činu. V čase 12,30 boli hliadke odovzdaní páchatelia Bartolomej H, Marián D. Tretí páchatel bol ochotný prejednať priestupok v blokovom konaní.

Opustené objekty v obci

Dňa 18.12.2012 v čase 11,26 bolo na útvar ObP anonymne oznámená krádež v objekte učilište, kde údajne dvaja páchatelia vyhadzovali nábytok z 2. poschodia. Po príchode hliadky na miesto sa oznámenie potvrdilo. Šetrením sa zistilo, že priestupku proti majetku sa dopustili Peter P., Adam H. Páchatelia boli ochotní priestupky prejednať v blokovom konaní.

Zranená zver

Dňa 21.12.2012 v čase 9,00 bolo na útvar ObP oznámené zranenie jelenice pri Základnej škole smerom k lesu, pri mostiku. Pri preverení hliadkou sa oznam potvrdil. Na miesto bol privolaný poľovník, ktorý bol poverený odstrelom zveri, nakoľko zver mala otvorenú zlomeninu. Po 3 výstrele zver stále žila. V čase 10,30 hod. v krajnej núdzi príslušník ObP v zmysle §19 odst.3 písm.a) Zákona 564/1991 o obecnej polícii použil služobnú zbraň a výstrelom do čelnej kosti zviera usmrtil.

Ing. Denisa Milaniaková, náčelníčka ObP

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Obyvateľstvo obce k 31. 1. 2013

Stav podľa vekových kategórií	Spolu	Muži	Ženy
Spolu	4050/2088	2002/1013	2048/1075
Deti do 18 rokov	1626/1263	799/609	827/654
– z toho do 15 rokov	1397/1111	686/536	711/575
Ostatní obyvatelia	2424/825	1203/404	1221/421

Úmrtie

Ladislav Biskup *1930

Mária Ocvirková *1918

Blahoželáme jubilantom v mesiaci február

85 rokov

Anna Steinerová

Vladimír Čierny

80 rokov

Katarína Sýkorová

František Kuffner

Zdenka Košíková

Eleonóra Romanová

65 rokov

Anna Gazdurová

Viktor Kalafut

Ján Cvengroš

Zlatá svadba

František Šomšák a Mária rod. Adamčíková

Štefan Vatycha a Janka rod. Brezoňáková

25. výročie sobáša

Štefan Veselovský a Helena rod. Ošustová

POĎAKOVANIE

Dňa 25.1.2013 sme sa navzády rozlúčili s našou drahou zosnulou **Máriou OCVIRKOVOU**, ktorá nás opustila vo veku nedožitých 95 rokov. Touto cestou chceme úprimne poďakovať všetkým, ktorí ju prišli s nami odprevadiť na jej poslednej ceste.

Zvlášť ďakujeme vdp. M. Perignáthovi, starostovi obce p. M. Blišťanovi a pani Katke Kandráčovej za ich dôstojné prejavy rozlúčky, ako i všetkým za kvetinové dary a slová útechy.

Deti s rodinami

Banický cech informuje

Stalo sa už tradíciou, že prezident SR usporadúva Novoročné stretnutia pre skupiny občanov združených v rôznych pracovných, kultúrnych a spoločenských organizáciách. Tak tomu bolo aj v našom prípade. Kancelária prezidenta republiky pozvala na Novoročné stretnutie s prezidentom i naše Združenie banických spolkov a cechov Slovenska. V delegácii združenia bol i náš Banický cech Rudňany, ktorý reprezentovali jeho traja členovia a to p. Miroslav Blišťan, Ing. Cyril Kacvinský a Anton Šarik.

Stretnutie sa uskutočnilo v Prezidentskom paláci v Bratislave, 9. januára 2013 o 14.00 hodine. Stretnutie trvalo 1 hodinu, na ktorom za naše združenie vystúpil jeho predseda Jaroslav Malchárek, CSc., ktorý vo svojom prejave poďakoval prezidentovi republiky za pozvanie a hlavne za to, že pán prezident má vrelý vzťah k baníkom, nielen k súčasným, ale i k tým, ktorí sú už na zaslúženom odpočinku.

Pán prezident vo svojom vystúpení vysoko ocenil rizikovú prácu v podzemí, ale i význam baníctva pre národné hospodárstvo. Priznal, že po zmene spoločenského systému došlo v mnohých prípadoch k nedoceneniu povolania baníkov, k útlmu baníctva a v mnohých prípadoch i jeho likvidácii (viď. Rudňany). Poprial všetkým aktívnym i bývalým pracovníkom v baníctve veľa úspechov. Tým, ktorí fárajú do podzemia poprial šťastné fárane ale i šťastné vyfárane a návrat k svojim rodinám.

Po oficiálnych prejavoch bola voľná debata s pánom prezidentom, ale i s ďalšími pracovníkmi Kancelárie prezidenta. Milým prekvapením bolo, keď sa pán prezident Gašparovič na chvíľku vzdialil a po chvíli prišiel medzi nás v baníckej uniforme. Bolo veľmi milé, že spoločne s nami spieval banícku hymnu.

Je možné povedať, že stretnutie bolo dôstojné, ale pritom veľmi priateľské bez akéhokolvek formalizmu. Zanechalo v nás hlboké dojmy a spomienky. Vzácné budú pre nás i spoločné fotografie s prezidentom republiky.

Anton Šarik, účastník stretnutia